

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-6/21/5

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Raiko Kaur

Ettekirjutuse tegemise aeg ja 26.02.2021, Tallinn

koht

Tember Grupp OÜ (12779555)

Ettekirjutuse adressaat info@neiss.ee

tarmo@futureinvest.info

Adressaadi vastutav isik Juhatuse liige

RESOLUTSIOON: Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti a ning lõike 2 punkti d, samuti arvestades IKÜM artiklitega 12 ja 13, teeb Andmekaitse Inspektsioon (inspektsioon) Tember Grupp OÜ-le täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1. Lisada võrgulehele www.neiss.ee andmekaitsetingimused, mis vastavad täielikult IKÜM artiklites 12 – 13 sätestatud nõuetele.
- 2. Edastada inspektsioonile kinnitus, et võrgulehele www.neiss.ee on lisatud IKÜM nõuetele vastavad andmekaitsetingimused.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks <u>12.03.2021.a.</u> Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude

rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspektsioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioon (inspektsioon) sai 21.09.2020 Riigi Infosüsteemi Ameti märgukirja võrgulehe <u>www.neiss.ee</u> osas. Seoses sellega algatas inspektsioon IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse.

Järelevalvemenetluse käigus tuvastasime, et võrgulehel <u>www.neiss.ee</u> avaldatud andmekaitsetingimused ei vasta isikuandmete kaitse üldmääruses (IKÜM-s) sätestatud nõuetele.

09.11.2020 saatis inspektsioon täiendava järelepärimise, milles märkisime muuhulgas järgnevat: Viia andmekaitsetingimused kooskõlla IKÜM artiklite 12 – 14 nõuetega, arvestades inspektsiooni toodud puudustega, ning avaldada andmekaitsetingimused võrgulehel. Puudusena tõi inspektsioon välja muuhulgas järgneva: Andmekaitsetingimused olete välja toonud, et ostuajaloo andmeid kasutatakse kliendieelistuste analüüsimiseks ning veebipoe kasutaja IP-aadress või teisi võrguidentifikaatoreid töödeldakse veebipoe kui infoühiskonna teenuse osutamiseks ning veebikasutusstatistike tegemiseks. Seejuures olete õiguslike alustena välja toonud lepingu, seadusjärgse kohustuse ning nõusoleku. Nõusoleku osa olete piiritlenud ka õigesti infokirja saatmise osaga. Seega inspektsioonile arusaadavalt saab eeltoodud eesmärkide puhul Teie hinnangul olla õiguslikuks aluseks kas leping või seadusjärgne kohustus. Siinkohal aga märgime, et inspektsiooni hinnangul ei sobi kumbki õiguslik alus nimetatud eesmärkide täitmiseks. Esiteks ei tulene Teile seadusest kohustust koguda IP-aadresse või kasutada ostuajaloo andmeid kliendieelistuste analüüsimiseks. Teisalt ei ole selliste andmete töötlemine vältimatult vajalik ka lepingu täitmiseks, mis on sõlmitud võrgulehe kasutaja või kliendiga.

Kui nimetatud eesmärkidel on Tember Grupp OÜ-l siiski vajalik isikuandmeid töödelda, siis see saab toimuda eelkõige õigustatud huvi alusel (vt IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f). Siinjuures selgitame, et IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f (õigustatud huvile) tuginemisel tuleb läbi viia eelnev huvide tasakaalustamine. Tasakaalustamisel tuleb kaaluda ühest küljest andmetöötleja või kolmanda isiku õigustatud huve ning teisest küljest mõju andmesubjektidele. Selleks tuleb eelnevalt teha põhjalik hindamine, mis põhineb konkreetsetel asjaoludel. Õigustatud huvi peab olema seejuures seaduslik ja piisavalt selgelt sõnastatud. Täpsemalt on võimalik lugeda nimetatud õigusliku aluse osas ka inspektsiooni koostatud <u>õigustatud huvi</u> juhist.

Mis puudutab IKÜM artikli 13 lg 1 punkti d raames inimesele esitatavat teavet, siis tuleb Teil

kas lisada andmekaitsetingimustesse teave õigustatud huvide osas (sh huvide tasakaalustamise osas) või vähemalt teave, et inimesel on õigus saada informatsiooni õigustatud huvi kujunemise (sh tasakaalustamise) osas. Täpsemalt on võimalik selles osas lugeda ka <u>Artikli 29 tööruhma suuniseid läbipaistvuse kohta</u>. Õigustatud huvi osas teabe andmist on käsitletud leheküljel 36.

26.11.2020 saatis Tember Grupp OÜ inspektsioonile vastuse, milles märgiti järgnevat: Andmekaitse tingimused on muudetud ja avaldatud uuel kodulehel koos teiste tekstidega. Ühe punkti kohta on meil küsimus ja paluksime võimalusel "tavainimese" keeles seletust ja abi, kuna see punk ei ole meile lõpuni selge ja me ei ole kindlad, kuidas me peaksime oma klientidele selle lahti kirjutama andmekaitsetingimustesse (õigustatud huvid).

01.02.2021 saatis inspektsioon ettepaneku isikuandmete kaitse asjas, kus märkisime järgmist: Koostada ja edastada Tember Grupp $O\ddot{U}$ -l andmekaitsetingimused, mis vastavad $IK\ddot{U}M$ artiklites 12-13 sätestatud nõuetele. Seejuures arvestada andmekaitsetingimuste koostamisel inspektsiooni toodud seisukohtadega. Puudusena tõime välja muuhulgas järgneva:

1. Isikuandmete töötlemise eesmärk ja õiguslik alus (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt c). Andmekaitsetingimustes olete andmete töötlemise eesmärkide all välja toonud järgneva: Ostuajaloo andmeid (ostu kuupäev, kaup, kogus, kliendi andmed) kasutatakse ostetud kaupade ja teenuste ülevaate koostamiseks. Siinjuures jääb inspektsioonile arusaamatuks, mis eesmärgil on vajalik ülevaate koostamine. Ehk konkreetsel juhul tuleb andmekaitsetingimustes täpsustada, mida Te selle ülevaatega teete ehk mis on ülevaate koostamise lõppeesmärk. Samuti ei nähtu andmekaitsetingimusest seda, millisel õiguslikul alusel selline ülevaade koostatakse.

Kuigi inspektsioonile ei ole veel teada, mis on sellise ülevaate koostamise lõppeesmärk, on kaheldav, et andmetöötluse kohustus tuleneb seadusest või on see vältimatult vajalik lepingu täitmiseks. Kui Tember Grupp OÜ leiab, et konkreetsel eesmärgil on vajalik (eesmärk tuleb ka andmekaitsetingimustes välja tuua) isikuandmeid töödelda, siis see saab toimuda inspektsiooni hinnangul õigustatud huvi alusel (vt IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f). Siinjuures selgitame, et IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f (õigustatud huvile) tuginemisel tuleb läbi viia eelnev huvide tasakaalustamine. Tasakaalustamisel tuleb kaaluda ühest küljest andmetöötleja või kolmanda isiku õigustatud huve ning teisest küljest mõju andmesubjektidele. Selleks tuleb eelnevalt teha põhjalik hindamine, mis põhineb konkreetsetel asjaoludel. Õigustatud huvi peab olema seejuures seaduslik ja piisavalt selgelt sõnastatud. Täpsemalt on võimalik lugeda nimetatud õigusliku aluse osas ka inspektsiooni koostatud <u>õigustatud huvi</u> juhist. Analüüsi tulemus peab näitama, kas ja millises ulatuses on isikuandmete töötlemine lubatud.

Kui eeltoodud analüüs on tehtud ning leitud, et andmetöötlus on õiguspärane, siis tuleb **IKÜM artikkel 13 lg 1 punkti d** alusel andmekaitsetingimustesse lisada kas:

- koostatud õigustatud huvi analüüs ehk igal inimesel on võimalik tutvuda andmekaitsetingimusi lugedes Teie koostatud õigustatud huvi analüüsiga, või;
- teave, et inimesel on õigus küsida õigustatud huvi analüüsi (nt õigustatud huvi analüüsiga tutvumiseks palun edastada sellekohane pöördumine e-posti aadressile info@ettevõte.ee).

16.02.2021 saatis Tember Grupp OÜ esindaja inspektsioonile parandatud andmekaitsetingimused.

Inspektsioon vaatas veelkord andmekaitsetingimused üle ning tuvastas jätkuvalt sellise puuduse, millele inspektsioon on korduvalt tähelepanu juhtinud. Haldusmenetlus tuleb aga läbi viia võimalikult efektiivselt, sh võimalikult kiirelt, mistõttu ei saa inspektsioon lõpmatult samasisulistele puudustele tähelepanu juhtida ning anda parandamiseks uus tähtaeg.

Inspektsioon tõi nii 09.11.2020 saadetud täiendavas järelepärimises kui ka 01.02.2020 saadetud ettepanekus välja ettekirjutuse ja sunniraha määramise võimaluse.

Inspektsioon on andnud Tember Grupp OÜ-le vastamiseks mõistliku aja, sh on inspektsioon ka väga täpselt selgitanud, kuidas tuleb IKÜM-s sätestatud nõuded täita. Sellega on inspektsioon täitnud haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 tuleneva kohustuse anda menetlusosalisele enne haldusakti andmist võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Asja materjalidest nähtuvalt töötleb Tember Grupp OÜ isikuandmeid – kogub võrgulehel www.neiss.ee isikuandmed (nime, e-posti aadressi, telefoninumbrit).

Isikuandmete töötlemisel tuleb arvestada IKÜM-i nõuetega, sh peab isikuandmete töötlemine olema seaduslik, õiglane ja isikule läbipaistev (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt a). Läbipaistvuse põhimõte eeldab seda, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on <u>lihtsalt kättesaadavad</u>, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. Ehk koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14.

Inspektsioon on Tember Grupp OÜ-le selgitanud nii 09.11.2020 saadetud täiendavas järelepärimises kui ka 01.02.2021 saadetud ettepanekus, et olukorras, kus isikuandmete töötlemise õiguslikuks aluseks on IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f (õigustatud huvi), siis on vastavalt IKÜM artikkel 13 lg 1 punktile d kohustus lisada andmekaitsetingimustesse teave vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvide kohta. Samuti viitasime Artikkel 29 töörühma suunistele läbipaistvuse kohta, kus on selgitatud, et igal juhul tuleb andmekaitsetingimustesse lisada teave, et inimesel on võimalik küsida välja õigustatud huvi analüüs, et inimesel oleks võimalik hinnata, kas õigustatud huvi analüüs on tehtud õiglaselt. Lisaks tõime 01.02.2021 saadetud ettepanekus välja järgmise: Kui eeltoodud analüüs on tehtud ning leitud, et andmetöötlus on õiguspärane, siis tuleb IKÜM artikkel 13 lg 1 punkti d alusel andmekaitsetingimustesse lisada kas:

- koostatud õigustatud huvi analüüs ehk igal inimesel on võimalik tutvuda andmekaitsetingimusi lugedes Teie koostatud õigustatud huvi analüüsiga, või;
- teave, et inimesel on õigus küsida õigustatud huvi analüüsi (nt õigustatud huvi analüüsiga tutvumiseks palun edastada sellekohane pöördumine e-posti aadressile <u>info@ettevõte.ee</u>).

Seega on inspektsioon detailselt kirjeldanud seda, mida on mõeldud IKÜM artikkel 13 lg 1 punkti d all.

Tember Grupp OÜ saatis 16.02.2021 inspektsioonile parandatud andmekaitsetingimused, kus on märgitud järgnev: *Isikuandmete töötlemise aluseks on lepingu täitmine, Tember Grupp OÜ õigustatud huvi (kliendisuhete haldamine), Teie antud nõusolek, ning Tember Grupp OÜ juriidiline kohustus.* Seega on andmekaitsetingimustest näha, et isikuandmete töötlemine toimub muuhulgas õigustatud huvi alusel. Küll aga puudub jätkuvalt andmekaitsetingimustes teave vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvide kohta või viide sellele, et õigustatud huvi analüüsiga tutvumiseks on inimesel võimalik õigustatud huvi analüüs välja küsida. Ehk jätkuvalt on täitmata IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt d. Muus osas inspektsioon puudujääke 16.02.2021 saadetud andmekaitsetingimustes ei tuvastanud.

Lisaks rõhutame, et IKÜM artikkel 13 lõigetes 1 ja 2 sätestatud teave tuleb inimesele teatavaks teha juba isikuandmete saamise ajal. <u>Arvestades sellega, tuleb Tember Grupp OÜ-l ka viivitamata viia andmekaitsetingimused vastavusse IKÜM-s sätestatud nõuetega ning lisada andmekaitsetingimused võrgulehele, et lõpetada jätkuv rikkumine.</u>

-

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 1 punktile a ning lõike 2 punktile d, on inspektsioonil õigus anda korraldus, et vastutav töötleja viiks isikuandmete töötlemise toimingud teatud viisil ja teatud aja jooksul vastavusse IKÜM sätetega ning anda ka korraldus, et vastutav töötleja esitaks inspektsioonile teabe, mis on vajalik järelevalvemenetluse läbiviimiseks.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja inspektsiooni põhjendusi, leiab inspektsioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

/allkirjastatud digitaalselt/

Raiko Kaur jurist peadirektori volitusel